

شناسی بیماری‌های اجتماعی

در اماکن فرسوده

مونا خورسند

طاهره امیراحمدی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللهم صل على محمد وآل محمد
وعلنا معهم والمسلمين
وإهلك أعدائهم جميعين

آسیب شناسی بیماری‌های اجتماعی در اماکن فرسوده

تالیف :

مونا خورسند

عضو هیات علمی موسسه آموزش عالی خرد بوشهر

طاهره امیراحمدی

عضو هیات علمی موسسه آموزش عالی خرد بوشهر

انتشارات موجک

سرشناسه : خورسند، مونا، ۱۳۶۷.
عنوان و نام پدیدآور : آسیب شناسی بیماری‌های اجتماعی در اماکن فرسوده / تالیف : مونا خورسند، طاهره امیراحمدی.
مشخصات نشر : تهران: انتشارات موجک، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری : ۷۹ ص.؛ مصور، جدول، نمودار، وزیری.
شابک : ۲-۴۰-۸۳۰۷-۶۰۰-۹۷۸-۱۵۰۰۰ ریال.
وضعیت فهرست نویسی : فیپا
یادداشت : کتابنامه: ص. ۷۷.
موضوع : انحراف اجتماعی
موضوع : عمران شهری
شناسه افزوده : امیر احمدی، طاهره، ۱۳۵۹ -
رده بندی کنگره : ۱۳۹۵ آ ۵ خ / ۸۱۱ HM
رده بندی دیویی : ۳۰۲/۵۴۲:
شماره کتابشناسی ملی : ۴۲۳۵۴۲۰

انتشارات موجک

مدیر مسئول : دکتر مجید رستمی بشمی

تلفن مرکز پخش : ۰۹۰۱۷۶۷۲۵۰۲ - ۰۲۱۶۶۱۲۷۵۹۳

Email : mojakpublication@yahoo.com

Web : www.mojak.ir

عنوان : آسیب شناسی بیماری‌های اجتماعی در اماکن فرسوده

تالیف : مونا خورسند، طاهره امیراحمدی

طراح جلد: سیده زهرا روشنایی

مشخصات ظاهری : ۷۹ صفحه، قطع وزیری

چاپ اول : بهار ۱۳۹۵

تیراژ : ۱۰۰۰ جلد - قیمت : ۱۵۰۰۰۰ ریال

شابک : ۲-۴۰-۸۳۰۷-۶۰۰-۹۷۸

حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱.....	پیشگفتار
۳.....	مقدمه
۵.....	فصل اول: آسیب شناسی روانی
۵.....	۱-۱ مقدمه
۵.....	۲-۱ موضوع آسیب شناسی روانی
۷.....	۳-۱ تعریف آسیب شناسی روانی
۷.....	۴-۱ منظور از "رفتار نابهنجار" چیست؟
۹.....	۵-۱ فشارهای روانی
۱۰.....	۶-۱ ناکامی
۱۰.....	۷-۱ تعارض
۱۲.....	۸-۱ اختلال روانی (Mental Disorders)
۱۲.....	۹-۱ هنجار (Norme)
۱۵.....	فصل دوم: آسیب شناسی اجتماعی
۱۵.....	۱-۲ مقدمه
۱۵.....	۲-۲ آسیب شناسی اجتماعی (Social Pathology)
۱۶.....	۳-۲ رابطه آسیب اجتماعی و آسیب پذیری
۱۷.....	۴-۲ ویژگی های شخصیت های ضداجتماعی

۱۹.....	۵-۲ علل رفتار ضداجتماعی .....
۲۲.....	۶-۲ بررسی دوقلوها .....
۲۲.....	۷-۲ بررسی‌های فرزندخواندگی .....
۲۳.....	۸-۲ اضافه بودن کروموزوم Y .....
۲۳.....	۹-۲ بد عملکردهای فیزیولوژیائی .....
۲۵.....	۱۰-۲ بی‌سازمانی شخصیت (Personality Disorganization) .....
۲۵.....	۱۱-۲ بحران هویت (Identity Crisis) .....
۲۶.....	۱۲-۲ انحراف از سلامت مطلوب روانی (Deviation from Ideal Mental) .....
۲۶.....	۱۳-۲ انحراف اجتماعی (Social Deviance) .....
۲۷.....	۱۴-۲ انواع انحراف اجتماعی (Typology of Social Deviation) .....
۲۸.....	۱۵-۲ آنومی (Anomie) .....
۳۰.....	۱۶-۲ وندالیسم (Vandalism) .....
۳۲.....	فصل سوم: آسیب شناسی فرهنگی .....
۳۲.....	۱-۳ مقدمه .....
۳۳.....	۲-۳ آسیب شناسی فرهنگی .....
۳۳.....	۳-۳ اهمیت بحث از آسیب شناسی فرهنگی .....
۳۴.....	۴-۳ فرهنگ .....
۳۴.....	۵-۳ تغییر فرهنگی .....
۳۵.....	۶-۳ شوک فرهنگی .....
۳۵.....	۷-۳ مسخ شخصیت .....
۴۳.....	۸-۳ شکاف بین نسل‌ها .....

فصل چهارم: آسیب شناسی بیماری‌های اجتماعی.....	۵۰
۱-۴ آسیب شناسی بیماری‌های اجتماعی.....	۵۰
۲-۴ هیستریک.....	۵۳
۳-۴ افسردگی، بیماری اجتماعی.....	۵۵
۴-۴ اعتیاد؛ یک بیماری اجتماعی.....	۵۷
فصل پنجم: آسیب شناسی اماکن فرسوده.....	۵۹
۱-۵ کیفیت زندگی و ابعاد سه گانه آن.....	۵۹
۲-۵ شاخص‌های سنجش کیفیت زندگی شهری.....	۶۱
۳-۵ بافت.....	۶۴
۴-۵ بافت فرسوده.....	۶۴
۵-۵ مکان بی دفاع.....	۶۴
۶-۵ انواع بافت‌ها.....	۶۴
۷-۵ عوامل مؤثر برافزایش جرائم و آسیب‌های اجتماعی در کلان‌شهرها.....	۷۰
جمع‌بندی.....	۷۳
منابع.....	۷۷

پیشگفتار

سپاس بی‌پایان پروردگار هستی که ما را قادر به تالیف و تدوین کتاب پیش رو، ساخت. کتابی که پیش روی شما خواننده گرانقدر می‌باشد در پنج فصل به نگارش درآمده که در این فصل‌ها به مساله آسیب‌شناسی بیماری‌های اجتماعی در اماکن فرسوده شهری پرداخته‌ایم. موضوع بافت‌های فرسوده سالیانی است که به یکی از دغدغه‌های مسئولین در کشور تبدیل شده است. همانگونه که می‌دانیم بافت فرسوده بافتی است که در فرآیند زمانی طولانی شکل گرفته و امروزه دچار چالش‌هایی از لحاظ عملکرد شده است که پاسخگوی نیازهای امروز نیست. فضاهای شهری از جمله بافت‌های فرسوده مولفه‌ای برای وقوع ناهنجاری‌های شهری و در نتیجه عدم وقوع امنیت در شهر می‌باشد لذا لازم است برای بهبود وضعیت کنونی مورد بررسی قرار گیرند. مفهوم امنیت در فضای شهری با جرم ارتباطی مستقیم دارد و مفهوم ناامنی را مجرمان در جامعه پرننگ خواهند کرد از آنجا که امروزه آسیب‌های اجتماعی از مهمترین عوامل تهدیدکننده امنیت در کلانشهرها محسوب می‌شوند این امر باعث افزایش روزافزون تعداد مجرمین بخصوص در کشورهای در حال توسعه شده است. با توجه به نکات ذکر شده بر آن شدیم که به بررسی انواع آسیب‌شناسی و همچنین آشنایی با پیشگیری از وقوع بیماری‌های اجتماعی در مکان‌های ناامن از جمله بافت‌های متروکه و فرسوده پردازیم، باشد که مورد عنایت و توجه شما خوانندگان گرامی قرار گیرد.

در پایان امیدوارم انتشار این کتاب خدمتی به علم و دانش باشد.

با درود و امید

مونا خورسند

بهار، ۱۳۹۵

مقدمه

نواحی شهری مراکز اصلی رشد اقتصادی، اجتماعی و سیاسی در هر کشوری هستند که خود را به عنوان جذاب‌ترین نقاط برای ایجاد ثروت، کار، خلاقیت و نوآوری اثبات کرده‌اند، اما برخی از نواحی شهری با چالش‌های مهمی در زمینه‌های تخریب فیزیکی و محیطی، محرومیت اجتماعی، ناامنی، بیکاری، نابرابری‌های اقتصادی روبرو هستند که این مشکلات کیفیت زندگی شهری را به شدت کاهش می‌دهند. با این وجود سیاستگذاران و برنامه ریزان در سطوح بین‌المللی و ملی بر قابلیت شهرها برای بهبود کیفیت زندگی انسان‌ها تاکید دارند (رضوانی و همکاران، ۲: ۱۳۸۸). شهرها به عنوان بستر زیست بشر نقش اساسی در ایجاد رضایت داشته و در واقع شکل دهنده سبک زندگی انسان و تعیین کننده کیفیت زندگی اوست. توجه به کیفیت محیط انسان ساخت علاوه بر تشویق مردم به حضور در آن بر القای حس رضایت در افراد موثر است (Smith and levermore, 2008:5).

در شهرهای کشور، بافت‌های فرسوده از جمله مناطق شهری می‌باشند که آهنگ تحولات کالبدی و رونق اقتصادی- اجتماعی آنها با سایر نقاط شهری مطابقت نداشته و سطح کیفی زندگی در آنها به سبب فرسودگی تنزل چشمگیر می‌یابد. بافت فرسوده شهر که هسته اولیه و خواستگاه شهر را شامل می‌گردد، جنبه‌های گوناگون کیفیت زندگی از جمله کیفیت محیطی، اقتصادی و سلامت اجتماعی چهره‌ای متفاوت نسبت به سطح شهر را به نمایش گذارده است. مفهوم کیفیت زندگی به عنوان بازتاب همه جانبه احساس شخصی از سلامتی شامل همه عواملی که در رضایتمندی انسان نقش دارند، فرض شده است و تا حد زیادی تحت تأثیر کیفیت اجتماعی، اقتصادی و محیطی شهر می‌باشد (Van poll, 1997:2). در این میان سلامت اجتماعی شهروندان از مؤلفه‌های کلیدی و به تعبیر سازمان بهداشت جهانی پیچیده ترین و بحث برانگیزترین جنبه از شاخص سلامت بوده و از مهمترین حوزه‌های سطح کیفیت زندگی جوامع می‌باشد. این جنبه از سلامت به عنوان یک شاخص برای نشان دادن میزان سلامت روانی شهروندان و به عبارتی معیاری برای تعیین رضایت و

عدم رضایت افراد و گروه‌ها از کیفیت زندگی اجتماعی است (سمیعی و همکاران، ۱۳۸۹۳:). کیفیت محیط نیز با تاکید بر ساخت شهر و خوانایی شکل کالبدی آن، عناصری از قبیل هویت، خصوصیات و مشخصات محله‌ای، گویایی و وضوح الگوی خیابان‌ها و ..... را به عنوان عواملی تاثیرگذار در تعیین سطح کیفیت زندگی مطرح می‌نماید (بحرینی، ۱۳۸۹:۲۱۱). از اینرو هدف از این کتاب بررسی تاثیرات اماکن فرسوده بر شدت و ضعف سلامت اجتماعی و انواع آسیب‌های فردی و اجتماعی می‌باشد.

انتشارات موجک

ISBN: 978-600-8307-40-2

9

786008

307402